

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput V. Idem (a) B. Exon. Episcopo, & Abbati Forden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

nata fuerit, vel quod R. filius Savarici jamdictam Avelianam matrem ipsius Agathæ, superstitite secundo viro, R. scilicet de Vindescen. publicè tenuerit eandem Agatham, et si de Radulfo filio Savarici nata fuerit, non fuisse legitimam ejusdem R. filii Savarici, omni oc. & exceptione postpositâ, & ap. pronuncietis: quia non potuit esse uxor, quæ viri sui thorum maculans, alii, dum ille viveret, jungi & cohabitare (d) præsumpserit. (e) Cæterum si adversarius suus legitimè citatus ad præsentiam vestram accedere, vel iudicio vestro parère contempserit; aut si ita, sicut nobis proponitur, se absentaverit, cum à multis retrò diebus de Anglia recessisse dicatur, & in terra postea manifestè comparuisse, neque ad præsentiam vestram accesserit, procuratorem ejus, si quem fortè reliquerit, ad præsentiam vestram nihilominus convocetis: & si procurator venerit, siue non, aut si procuratorem non dimisit, denunciationibus ad domum ejus missis, secundùm ordinem juris causam audiat attentius, & acceptis testibus alterius partis, infra tres menses post harum litterarum susceptionem, juxta dictam formam, sublatâ appellatione ad proferendam sententiam procedatis, ita quod ultra tres menses causam ipsam decidere minimè differatis, nullis obstantibus litteris, siue quæ de restitutione possessionis R. de Ardena facienda, siue quæ de possessionis iudicio Regi relinquendo fecerint mentionem, siue quibuslibet aliis, quæ antea fuerint impetratæ, aut si quas in posterum, non exposito tenore litterarum istarum, contigerit impetrari. Sanè si infra præscriptum tempus nequiveritis, vel nolueritis in eorum, quæ dicta sunt, executione procedere, nolumus quod commissio nostra debeat propter hoc expirare.

NOTÆ.

1. (a) *Exoniensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 4. & in cap. 17. de offic. delegat. & in cap. 3. de dolo & contumacia*, ubi extant alia partes hujus textus: inscriptionem exposui, speciemque retuli *in d. cap. 17. de offic. deleg.*
2. (b) *Lundoni.*] Extare delegationem hanc *in cap. causam, infra hoc tit. & ideo priùs compilari debuisse textum illum, docuit Cujac. in præsentii*

fed certè rescriptum delegationis, cujus meminit Pontifex, hic non extat, licèt ejus mentio fiat *in d. cap. causam 7.* ubi secundum ad eosdem judices missum refertur.

(c) *Verum quoniam.*] Verba quæ sequuntur, extant *in d. c. causam 7. de officio delegati.*

(d) *Præsumpserit.*] Contra tradita supra *in cap. final. de eo qui duxit in matrimonium*, ex quo Commentario præfens petendum est.

(e) *Cæterum.*] Hæc pars refertur *in d. cap. 3. de dolo & contumacia.*

CAPUT V.

Idem (a) *B. Exon. Episcopo, & Abbati Forden.*

Lator præsentium R. non sine multo discrimine sui corporis ad nostram præsentiam accedens, suâ nobis conquestione proposuit, quod cum avus suus duas uxores habuerit, de quarum una ejus pater processit, de altera Hug. patrum suum sustulit, idem xl. (b) acras terræ, quæ ipsum, & patrem ejusdem R. contingerent, per violentiam detinet, nec eidem R. qui succedere in bonis paternis debet, debitam partem vult exhibere. Cum autem H. coram sæculari iudice super hoc tractus fuisset in causam, ei præsumpsit objicere, quod pater ejus non fuisset de legitimo matrimonio, & idè de hæreditate quondam avi sui nihil possit jure successorio vindicare. Tandem verò cum super quæstione nativitatis coram venerabili fratre nostro Norvicensi Episcopo fuisset diu tractatum, de mandato ipsius Episcopi idem R. testes produxit, quorum testimonio se probaturum credebat, quod pater suus de legitimo matrimonio fuerit natus. H. verò nullos testes adversus eum produxit, sed de termino in terminum causam producere nitentur, cujus tergiversationem considerans, ad nostram, sicut asserit, audientiam appellavit: sed eo veniente, altera pars per se, vel per alium suam nobis exhibere præsentiam contempsit. Nolentes itaque causam diutius protrahi, eam experientiæ vestræ committentes, d. v. p. A. f. p. m. quat. utramque partem ante vestram præsentiam convocetis, & rationibus hinc inde diligenter inquisitis, & plenius auditis, & cognitis, causam ipsam super quæstione nativitatis infra duos menses post harum susceptionem litterarum, sublato appellationis remedio terminetis. Si verò infra duos menses præfatus H. non potuerit legitimè probare, quod ei de paterna hæreditate objecerit, ex tunc sæculari Domino, sub cujus iudicio de hæreditate causam agitavit, significatis, ut pro quæstione nativitatis non dimittat, quin causam super hæreditate audiat, & decidat.

NOTÆ.

NOTÆ.

1. (a) *Exoniensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titul. cap. 5. De Exoniensi

diocesi egi in c. 6. de filiis presbyt. & de Fordenti monasterio egi in cap...

(c) *Acra.*] Acra quid sit, exposui in cap. 2. de eccles. edific. & Commentarium hujus textus dedi in c. 3. de ordin. cognit.

CAPUT IV.

Idem (a) *Exoniensi Episcopo.*

Meminimus nos fraternitati tuæ super causa, quæ inter P. & R. de quadam hæreditate vertitur, quam idem P. nomine Sibyllæ uxoris suæ petebat, tali modo scripsisse, ut si constaret, prout litteræ tuæ continebant, inter prædicti R. patrem & matrem, post ejus nativitatem matrimonium fuisse contractum, cum omni appellatione remotâ legitimum esse denunties, & ab hæreditate paterna propter causam prædictam nullatenus debere repelli. Tanta est enim vis sacramenti, ut qui (b) antea sunt (c) geniti, post contractum matrimonium (d) habeantur legitimi. Verùm quoniam P. ultra quàm in litteris tuis continetur, nobis significavit, quod pater suus vivente uxore matrem R. tenebat, & cum in adulterio procreasset, & quod in mortem ipsius uxoris mater fuerit machinata: fraternitati tuæ, &c. quatenus rei veritatem inquiras, & si tibi constiterit, quod vivente uxore pater prædicti R. matre ipsius publicè abusus fuisset, eum (e) spurium, & ab hæreditate repellendum, (f) præsertim si mater ipsius in mortem prioris uxoris fuerit machinata, decernas: quoniam inter se legitimum matrimonium contrahere non potuerunt.

NOTÆ.

1. (a) *Exoniensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 6. & verba hujus textus referuntur à Celestino III. in c. 2. de convers. infid. Sed tam in prima, quàm in hac sexta collectione diminutè decisio hæc compilatur, integra extat post Concil. Lateran. p. 33. cap. 1. ex quo eam restituo.

2. (b) *Antea.*] Nec interest, an matrimonium intermedium intercesserit, imò et si parentes, vel aliquis eorum medio tempore contraxerint matrimonium, adhuc filii legitimantur, ut docent pluribus relatis Barbosa in præfenti, Basil. lib. 11. de matr. c. 1. §. 2. n. 15. nam hæc verba, *antea sunt geniti*, rectè procedunt etiam si aliud intermedium præcesserit, præcipuè cum etiam eo casu detur habitas extremorum. Facit etiam textus in l. redintegrato 23. §. final. ff. rer. amotar. ubi actio rerum amotarum quæ competit facto divortio, cessat redintegrato matrimonio, & si postea divortium fiat, datur illa actio, quæ antea competebat, non obstante matrimonio intermedio: facitque lex penultima, §. uxor, ff. solut. matrim. ubi docetur, quod si mulier facto divortio cum primo viro contrahat matrimonium, & mortuo secundo viro redintegretur matrimonium, tunc dos, quæ data fuit primo viro, censetur repetita, non obstante secundo matrimonio. Accedit, nam interregna non nocent, l. si alienum 49. §. in extraneis, ff. de hered. instit. probat Leo Pinel. in præfenti, num. 183. nec contrarium deducitur ex l. matrimonii 21. ff. qui & à quibus, ubi non aliter ancilla libera efficitur matrimonii causâ manumissa, quàm si ipse manumissor eam in uxorem ducat statim, non verò si alius medio tempore in uxore accipiat, ergo media tempora nocent. Nam respondetur, legem permissentem ancillam manumitti matrimonii causâ, de primis nuptiis cum virgine celebratis sensisse, & sic alio intercedente matrimonio conditio cessat,

l. vobis, §. hoc sermone, ff. de verb. sign. & per consequens libertas non competit, ut docuit Leo Pinel. ubi supra.

(c) *Geniti.*] Nec tantùm filii naturales legitimantur per subsequens matrimonium, verùm & nepotes ex filio naturali prædefuncto suscepti, ex legitimoque matrimonio procreati. Baldus in cap. innotuit, n. 11. de elect. Covarr. de matrim. 2. part. cap. 8. §. 2. n. 19. Molina de primog. lib. 3. cap. 1. n. 9. Gomez in leg. Tauri, n. 62. Matienzo in l. 10. tit. 8. lib. 5. recopil. gloss. 3. num. 5. Basilius de matrim. lib. 12. c. 1. §. 3. nam hæc legitimatio inducta est favore matrimonii, mediante retractatione, & sic virtute ipsius matrimonii, non verò ex transmissione patris ad filium; ac per consequens non est necessarium, quod filius decedat legitimus, ad hoc ut per subsequens avi matrimonium legitimeretur. Faciunt textus in l. adoptare, ff. de adopt. §. licet, Instit. eod. ubi docetur, quod quis potest adoptare nepotem, etiam si filium non habeat, & sicut hæc legitimatio procedit invito filio, ut supra probavi in c. 1. hoc tit. multò magis eo defuncto. Nec tunc obstat text. in l. qui libertinus 37. §. final. ff. ne operis libert. ubi quamvis libertus à promissione operarum liberetur per nativitatem filiorum, tamen si decesserit relicto posthumo, hæredes ejus non liberantur: quo textu moti plures relati à Molina d. c. 1. contrariam tenuerunt sententiam, Nam respondeo, quod in illius textus specie liberatio incipere debuit in persona patris, qui post mortem liberare non potuit, sed in casu nostro nepos legitimatur immediatè ex vi, & favore matrimonii.

(d) *Habeantur legitimi.*] Licet hæc verba innuere videantur, filios, de quibus in præfenti, post matrimonium à parentibus celebratum improprie & fictè esse legitimos, quia verbum *habeantur*, denotat improprietatem, & fictionem, cap. cum Apostolica, in fine de his que sunt à Prælati, l. jure civili, ff. de condit. & demonstr. l. patris & filii, ff. de